

Information till föräldrar med barn på Ramdalens förskola och Ramdalsskolan

Vid ombyggnation i en lokal på Ramdalsskolan upptäcktes mikrobiell påväxt i innerväggar. Vid upptäckten gjordes kontroller av flera innerväggar. Totalt gjordes 59 prover och i lite mindre än hälften av provtagningsområdena påvisades fuktskada och/eller mikrobiell påväxt. Ytterligare provtagningar har skett på inner- och ytterväggar och dessa visar ingen fukt eller påväxt.

De områden som är skadade har numera torrt material som inte luktar och det har varit dolt inne i väggen. Prover har skickats till laboratorium för analys och vi väntar på provsvar.

Ytterligare prover kommer att tas på innerväggar och fasadväggar. Skadade ytor kommer att saneras, det vill säga avlägsnas och ersättas. Vi kommer att åtgärda skadade områden successivt. Arbetet är redan påbörjat.

På grund av en tidigare fuktskada gjordes luftmätningar i slutet av 2016 och de gav inte utslag av mikrobiell påväxt på mätinstrumenten. Nya luftmätningar kommer att göras i alla byggnader.

Att vistas i en fuktskadad byggnad

Finns det medicinska risker?

Vissa personer som vistas i fuktskadade byggnader uppger sig få symptom medan andra som vistas i samma miljö anser sig vara helt besvärsfria. Forskning visar att barn och ungdomar sannolikt drabbas i mindre omfattning än vuxna. Det här beror på att vi helt enkelt är olika känsliga för de irriterande ämnen som uppträder i fuktskadade hus. Erfarenheten är att det inte beror på att vissa personer känner efter mer och andra mindre.

De vanligaste symptomen/besvären i fuktskadade hus är:

- Irritation från ögon, övre luftvägar och huden
- Trötthet
- Huvudvärk
- Känsla av torr/fuktig/annorlunda luft
- Sociala problem: lukt som sätter sig överallt

Dagens kunskapsläge talar klart för att symptomen försvinner när fuktskadan åtgärdats. Även här reagerar människor olika. För de flesta försvinner besvären direkt medan det för andra tar längre tid. Enstaka personer kan ha kvarstående besvär längre än 6 månader när de vistas i den tidigare fuktskadade miljön.

För de barn som har en tidigare känd allergi eller överkänslighet i form av till exempel hösnuva, astma, hyperreaktivitet i andningsvägarna och eksem är sannolikt risken större att få mer symptom och besvär än för icke-allergiska barn.

Datum
2017-08-10

Beteckning

Detta är inte konstigt med tanke på att de ofta är mer känsliga i sina slemhinnor för irriterande ämnen.

Råd till dig som upptäcker påtagliga symptom eller besvär hos ditt barn.

Behöver du hjälp med en individuell bedömning, vänd dig till barnets behandlande läkare eller kontakta skolhälsovården/barnhälsovården och visa gärna upp denna information så att de får kännedom om att det handlar om ett barn som vistas i en byggnad som varit angripen av fukt. Det är också viktigt att du kontaktar rektor och skolsköterska om detta så att de kan få en samlad bild av hur många barn som har besvär. Går barnet i förskola – kontakta förskolechefen.

Slutligen

Om en fuktskada åtgärdas på ett professionellt sätt försvinner symptomen och besvären går tillbaka.

Vad händer nu och vart vänder jag mig med frågor?

En byggnadsteknisk utredning sker parallellt med att provtagningar i byggnaden görs. När dessa resultat är klara vet vi hur stor omfattningen av reparationerna blir och hur lång tid det kommer att ta. Byggnadens förvaltare arbetar nu aktivt med att klarlägga problem och kommande åtgärder.

Förskolechefen/rektorn kommer att få information om kommande åtgärder fortlöpande så att de kan förmedla denna till personal, barn och dig som förälder. Det är också till rektor eller förskolechef du ska vända dig med eventuella frågor. Detta för att all information ska finnas samlad på ett ställe.

Jan Thorell
Rektor

Charlotte Axelsson
Förskolechef

Magnus Petersson
Ekonomichef/fastighetschef

Frågor och svar om mikrobiell påväxt på Ramdalens förskola och Ramdalsskolan

Vad har hänt?

Vid ombyggnation i en lokal på Ramdalsskolan upptäcktes mikrobiell påväxt i innerväggar. Vid upptäckten gjordes kontroller av flera innerväggar. Totalt gjordes 59 prover och i lite mindre än hälften av provtagningsområdena påvisades fuktskada och/eller mikrobiell påväxt. Ytterligare provtagningar har skett på inner- och ytterväggar och dessa visar ingen fukt eller påväxt.

De områden som är skadade har numera torrt material som inte luktar och det har varit dolt inne i väggen. Prover har skickats till laboratorium för analys och vi väntar på provsvar. Ytterligare prover kommer att tas på innerväggar och fasadväggar. Skadade ytor kommer att saneras, det vill säga avlägsnas och ersättas. Vi kommer att åtgärda skadade områden successivt. Arbetet är redan påbörjat.

På grund av en tidigare fuktskada gjordes luftmätningar i slutet av 2016. Mätningarna indikerade inga farliga partiklar i luften. Nya luftmätningar kommer att göras i alla byggnader.

Vad är mikrobiell påväxt?

Mikrobiell påväxt innebär att det växer någon form av mikroorganismer.

I gruppen mikroorganismer eller mikrober ingår bakterier, mögel, röta, alger och andra mycket små organismer.

Enkelt förklarar så finns mikroorganismer överallt; luften innehåller alltid mikroorganismer och mögelsporer. Det är förutsättningarna som avgör om de får fäste och börjar växa till i huset. Generellt vill mikroorganismerna ha en tillräckligt hög temperatur, tillgång till näring och fukt för att växa.

Eftersom de ytor där provtagning skett är torra sker ingen ytterligare mikrobiell påväxt.

Går det att vara i lokalerna?

Bedömningen är att vi kan bedriva verksamhet i lokalerna. Det grundar vi på samtal med expertis inom området.

Vad är de medicinska riskerna?

Vissa personer uppger sig få symptom då de vistas en fuktskadad byggnad, medan andra som vistas i samma miljö anser sig vara helt besvärsfria. Dagens kunskapsläge talar för att eventuella symptom försvinner när fuktskadan åtgärdats.

Jag har mitt barn på fritids, vad ska jag göra?

I dagsläget har vi inget som talar emot att vi kan använda lokalerna.

Vart ska jag vända mig om jag är orolig för mitt barns hälsa?

Upplever du att ditt barn har symptom, vänd dig till vårdcentralen eller kontakta skolhälsovården/barnhälsovården. Kontakta också rektor och skolsköterska så att de kan få en samlad bild av hur många barn som har besvär. Går barnet i förskola – kontakta förskolechefen.

Vad händer nu?

När vi får provsvaren om 1-2 veckor och vet vilken typ av mikrobiell påväxt det handlar om, kan vi bedöma hur vi ska gå vidare och åtgärda problemet. Vi arbetar med olika scenarier för beredskap när det gäller sanering av lokalerna.

En byggnadsteknisk utredning sker parallellt med att provtagningar i byggnaden görs. När dessa resultat är klara vet vi hur stor omfattningen av reparationerna blir och hur lång tid det kommer att ta. Byggnadens förvaltare arbetar nu aktivt med att klarlägga problem och kommande åtgärder.

Vi kommer att åtgärda skadade områden så snart som möjligt.

De delar av byggnaden som behöver saneras stängs under tiden.

När får jag mer information?

Vi återkommer med mer information så snart vi fått provsvaren och vet vilken typ av påväxt det handlar om. Information kommer att finnas på vår hemsida oxelosund.se.

Jag har fler frågor, vem kan jag kontakta?

Har du fastighetsrelaterade frågor kan du kontakta ekonomichef/fastighetschef Magnus Petersson, magnus.petersson@oxelosund.se, 0155-382 24 eller kommunchef Johan Persson, johan.persson@oxelosund.se, 0155-381 01.

Har du frågor om hur det påverkar verksamheten kontakta rektor Jan Thorell, jan.thorell.1@oxelosund.se, 0155-386 10.